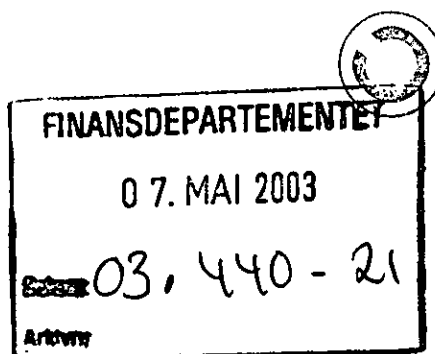

FINANSDEPARTEMENTET
Postboks 8008 Dep
Att: Morten Baltzersen
0030 Oslo

Handels- og Servicenæringens
Hovedorganisasjon

Deres ref: 03/440 C HV/ISa

Oslo, 5.mai 2003
Vår ref: Rolf E Stangeland / DOK-2003-00031081

HØRING: UTREDNING FRA STATSBUJSJETTUTVALGET: "HVA KOSTER DET? – BEDRE BUDSJETTERING OG REGNSKAPSFØRING I STATEN"

Vi viser til deres brev av 3. februar d.å.

HSH støtter ut utvalgets anbefaling mht overgang til periodiseringsprinsippet innenfor offentlig sektor. Vi legger stor vekt på at dette kan være et viktig bidrag til effektivisering av offentlig sektor, og vil i denne sammenheng særlig trekke frem at dette vil gi grunnlag for sammenlikninger av kostnader (benchmarking) mellom offentlige virksomheter og mellom virksomheter i offentlig og privat sektor. Den synliggjøring av kostnader ved bruk av realkapital i statlige virksomheter som en slik overgang vil bidra til er ikke minst viktig i denne sammenheng.

Utvalget skriver at det i sin vurdering av flerårige budsjetter har lagt særlig vekt på:

- Stortingets behov for styring og kontroll
- Behovet for synliggjøring av flerårige budsjettkonsekvenser av årlige budsjettvedtak og av den øvrige behandlingen i Stortinget
- Behovet for forutsigbare rammer for statlige virksomheter.

HSH savner hensynet til sine medlemmer innen helse, utdanning og kultur, som får sine inntekter fra kommune-, fylkeskommune eller statlige overføringer, i denne opplistingen. Stabile rammevilkår vil – pga konkursfaren de står overfor kanskje enda mer enn for det statlige virksomhetene - bidra til mer effektiv drift. Særlig vil vi trekke frem at private, ideelle virksomheter som i stor grad er basert på frivillig engasjement ikke uten videre lett lar seg etablere på nytt dersom de – for eksempel pga ett enkeltårs nedskjæringer – blir lagt ned.

HSH støtter videre utvalgets tilrådning om:

- flerårige, helhetlige budsjettfremskrivninger på detaljert nivå
- at det åpnes for å fatte flerårige budsjettvedtak for enkelte, nærmere utvalgte prosjekter, virksomheter eller områder
- at budsjettperioden/regnskapsperioden fortsatt bør være ett år.

En av de største fordelene med flerårig budsjettering er at dette kan bidra til å synliggjøre framtidige konsekvenser av vedtak i de kommende budsjettperiodene. Dette vil være viktig i forhold til den politiske prosessen om prioriteringer, og vil bidra til å rette søkelyset mot sammenhengen mellom kortsiktige tiltak og langsiktige konsekvenser, jf den økende tendens til at kostbare reformer gjennomføres mot slutten av budsjettåret vi har sett de senere år. Synliggjøring av flerårige budsjettkonsekvenser av løpende vedtak kan – som utvalget skriver – gi bedre prioriteringer.

HSH støtter utvalgets anbefaling om at deler av budsjettet gis en sterkere grad av beskyttelse for å sikre at de forutsatte effekter kan bli tatt ut. Dette vil være med på å synliggjøre framtidige konsekvenser av vedtak i den kommende budsjettperiode. Dette gjelder spesielt enkeltaktiviteter f.eks større investeringsprosjekter som strekker seg over flere år. For disse vil sikre budsjetttrammer bidra til effektiv gjennomføring av prosjektet. Det er viktig at stortingsvedtak om avtaler på enkeltsektorer eller områder utformes på en slik måte at det innebærer rettslig fullmakt til å forplikte staten i fremtidige budsjettterminer.

Nasjonal transportplan (NTP) - hvor stortingset har et 10-års perspektiv med særlig detaljerte planer for de fire første årene - har ikke blitt fulgt opp i budsjettbehandlingene. Avviket mellom plan og budsjett er nå uforholdsmessig store. Dette fører til dårlig motivasjon og engasjement i planarbeidet, og for næringslivet fører dette til svekket tillit til det politiske system. Mange vil hevde at Nasjonal transportplan derfor har mistet sin relevans, og det er ikke mulig å bruke NTP til å håndtere positive og negative avvik mellom planramme og faktisk budsjett. HSH er derfor positiv til utvalgets forslag om å gjøre NTP mer bindende, og at konsekvensene for fremtidige budsjettpolitiske handlingsrom må fremkomme mer tydelig.

Långtidsprogrammet (LTP) er et annet plandokument som også har liten troverdighet. I dag fremstår LTP som en oversikt over alle gode formål som en bør forbedre innen en fire års periode. Så lenge dette ikke binder opp Stortinget på noen som helst måte har langtidsprogrammet som et redskap for å planlegge fremtidige budsjett liten verdi.

Manglende forutsigbarhet og/eller forpliktelse mht flerårige prosjekter/programmer oppleves også som et problem for næringslivet i forhold til Statens Nærings- og distriktutviklingsfond (SND). Uten å gå så langt som å gjøre hele SNDs budsjetttrammer juridisk forpliktende, mener vi det bør ses på mulighetene for SND til å inngå juridisk forpliktende flerårige avtaler innen en del av rammen.

HSH legger for øvrig vekt på – og er enig i – at forslagene ikke i noen vesentlig grad endrer mulighetene for makroøkonomisk styring gjennom finanspolitikken.

Vennlig hilsen

**HANDELS- OG SERVICENÆRINGENS
HOVEDORGANISASJON**

Sissel Monsvold
Seksjonssjef næringsliv

Rolf E Stangeland
Fagsjef